

Til kommunale dagtilbudsschefer

Styrket sprogudvikling for 0-2-årige børn i vuggestue og dagpleje

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling igangsætter nu et projekt, som har til formål at udvikle og afprøve en målrettet og systematisk sprogindsats for 0-2-årige i vuggestue og dagpleje. Sprogindsatsen kaldes *Vi lærer sprog – i dagplejen og vuggestuen*. Det daglige projektarbejde er forankret i TrygFondens Børneforskningscenter ved Aarhus Universitet i samarbejde med Rambøll Management Consulting og førende internationale forskere i børnesprog.

Dato 27. oktober 2015

Rambøll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 København S

T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
www.ramboll.dk

Formålet med projektet er at få sikker viden om, hvordan man styrker børns tidlige sprogudvikling. Effekten af sprogindsatsen undersøges blandt ca. 5.000 børn i alderen 0 til og med 2 år, som går i vuggestue eller dagpleje.

Der er plads til dagtilbud fra op til 15 kommuner i forskningsprogrammet, så der kan ske en grundig udvikling og afprøvning af indsatsen. Vi er i den forbindelse interesserede i at høre, om din kommune vil deltage i projektet.

Udviklingen af sprogindsatsen vil ske i løbet af det første kvartal i 2016 og vil blive afprøvet i vuggestuer og i dagplejen efter sommerferien 2016 og frem til og med sommeren 2018. I foråret 2016 vil kommuner, vuggestuer og dagplejere dog blive løbende involveret i udviklingen af sprogindsatsen og i forberedelse af afprøvningen.

Om projektet

I *Vi lærer sprog – i dagplejen og vuggestuen* er den sprogunderstøttende indsats i dagtilbuddene baseret på kerneelementer, som vi allerede ved, virker til at styrke børns tidlige sprogtilegnelse:

- Aktiv og systematisk brug af faste læringsmål og evidensbaserede sprogstrategier.
- Faglig ledelse og organisatorisk kapacitet som drivkraft for implementering.
- Træning og systematisk feedback til forældre.

Kerneelementerne afprøves i tre forskellige interventionsmodeller:

1. *Basismodellen*, som består af de to første elementer.

2. *Basis + Forældre*, som udover basismodellen indeholder træning af forældre.
3. *Basis + Forældre Plus*, som består af basismodellen inkl. træning af forældre og systematisk feedback til forældrene.

Interventionsmodellerne undersøges i et forskningsdesign, hvor dagtilbuddene tilfældigt bliver udvalgt til at afprøve én af modellerne (en indsatsgruppe), eller hvor de udvælges til at indgå i følgeforskningen, men skal fortsætte eksisterende praksis (sammenligningsgruppe).

Selve afprøvningsperioden er to år, men perioden er nedbrudt i fire halvårslige perioder af hensyn til personaleressourcer og børnegennemstrømning i dagtilbuddene. Det betyder, at alle dagtilbud deltager i projektet i to år, hvor de afprøver en interventionsmodel fire gange.

Kommunens udbytte af projektet

Ved at deltage i projektet får I en unik mulighed for at bidrage til at forbedre sprogindsatsen over for børn i jeres egne dagtilbud. Pædagoger og dagplejere i de udvalgte dagtilbud får konkrete og anvendelige redskaber til at styrke eget sprogarbejde til gavn for både børn og voksne. Og de deltagende pædagoger, dagplejere, dagtilbudsledere og pædagogiske konsulenter får adgang til gratis kompetenceudvikling i relation til dagtilbuddets sprogindsats. Derudover vil alle deltagende kommuner få rådgivning i forhold til at understøtte den nødvendige kapacitetsopbygning på hele kommunens dagtilbudsområde.

Jeres deltagelse i projektet giver jer indflydelse på udformningen af en interventionsmodel, som på sigt kan anvendes af landets øvrige kommuner og dagtilbud. Samtidig bidrager I til at styrke vidensgrundlaget for sprogindsatsen på småbørnsområdet, som både i Danmark og internationalt er sparsomt belyst.

Kommunens bidrag

I projektet udvælges dagtilbud og børn, som skal deltage i indsatsen. Vi vil gerne involvere ca. 12 dagtilbud i jeres kommune, afhængigt af kommunens størrelse. Med dagtilbud forstås enten en vuggestue eller en legestuegruppe (eller tilsvarende) i dagplejen.

De udvalgte dagtilbud begynder enten med at afprøve basismodellen (som indsatsgruppe) eller at fortsætte eksisterende praksis (som sammenligningsgruppe). Efter det første halve år begynder sammenligningsgruppen også at afprøve basismodellen, så alle deltagende vuggestuer og dagplejegrupper kommer til at arbejde med minimum basismodellen. Dagtilbuddene udtrækkes tilfældigt til at indgå i hhv. indsatsgruppen eller sammenligningsgruppen i det første halve år.

Det er nødvendigt for os at kunne udvælge de deltagende dagtilbud tilfældigt enten i hele kommunen eller i et eller flere distrikter. Hvis I siger ja til at deltage, er det altså ikke frivilligt for de enkelte dagtilbud at deltage. Derudover indebærer deltagelse en forpligtelse for både dagtilbud og myndighed til at bidrage aktivt i dokumentationen af forskningsprogrammets implementering og resultater. Dette indebærer bl.a. før- og eftermålinger på børneniveau, løbende registreringer på dagtilbudsniveau og evt. deltagelse i interviews og fokusgrupper.

Næste skridt

Vi vil gerne vide, om I er interesserede i at deltage i *Vi lærer sprog – i dagplejen og vuggestuen*. Der afholdes to uforpligtende informationsmøder om projektet:

- I Aarhus: 7. december 2015 kl. 10-12 i Rambølls lokaler (Olof Palmes Allé 20, 8200 Aarhus N).

- I København: 8. december 2015 kl. 10-12 i Rambølls lokaler (Hannemanns Allé 53, 2300 København S).

På informationsmøderne vil vi gennemgå projektet, og der vil være mulighed for at stille spørgsmål.

Interesserede kommuner kan tilmelde sig informationsmøderne via mail til Karen Krag Sehested (kaks@ramboll.com) senest d. 1. december.

Derefter vil vi gerne have besked, om jeres kommune er interesseret i at deltage i projektet. Svaret skal sendes til Karen Krag Sehested (kaks@ramboll.com) senest d. 1. februar 2016, men gerne før. Hvis I har spørgsmål eller behov for yderligere oplysninger, er I naturligvis velkomne til at kontakte os.

Vi håber meget, at I har lyst til at samarbejde med os om dette vigtige og ambitiøse projekt, der giver os mulighed for at styrke vuggestuen og dagplejens sprogindsats og dermed skabe en sammenhængende sprogindsats på tværs af førskoleområdet.

Vi glæder os til at se jer!

Med venlig hilsen

Line Dybdal
Business manager
Rambøll Management Consulting

Dorthe Bleses
Professor
Center for Børnesprog, Aarhus
Universitet